

Με άλυτο το Κυπριακό χάνετε ευκαιρίες ανάκαμψης

Δρ ΚΑΡΛ ΜΟΥΛΕΡ: Οι υδρογονάνθρακες είναι μοχλός για επανένωση του νησιού - Ελπίζω να τους αξιοποιήσετε

Όσο περνά ο καιρός το Κυπριακό γίνεται όλο και πιο πολύπλοκο, εκτιμά ο πρόεδρος της Αυστρίας Dr Karl Mueller. Πιστεύει ότι η υπομονή όλων των εμπλεκόμενων εξαντλείται μετά από μισό αιώνα και θεωρεί ότι πρέπει να κυριαρχήσει η φωνή της λογικής και οι οδυνηρές αναμνήσεις να μείνουν στο παρελθόν. Τονίζει πως αν υπάρχει πραγματική θέληση μπορούμε να φτάσουμε σε λύση με ένα δυνατό ή χωρίς κοινό ανακοινωθέν και πρέπει να λυθεί για να προχωρήσουμε, διότι κυριαρχεί σε όλα και στην οικονομία. Μας προτρέπει να σκεφτούμε πέρα από το φυσικό αέριο και να πρωτοπορήσουμε στη χρησιμοποίηση κλιμακωτής ενέργειας.

- Η Αυστρία ήταν από τις πρώτες χώρες που συμμετείχαν στην Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο, με συνεχή παρουσία τα τελευταία 50 χρόνια και τρία άτομα έχασαν τη ζωή τους το 1974. Ναι, οι σχέσεις των δυο χωρών είναι πολύ καλές, έχουμε συνάψει συμφωνίες ανάμεσα σε Υπουργεία όπως αυτή για τη διπλή φορολογία και διοργανώσαμε διάφορες εκδηλώσεις. Ενισχύουμε τη συνεργασία μας σε θέματα ασφάλειας και διαχείρισης κρίσεων, όπως στην πιθανότητα κρίσης στη Συρία ή τον Λίβανο. Υπάρχει συνεργασία τώρα και για την καταστροφή των χημικών όπλων από τη Συρία.

- Μπορεί να βοηθήσει η Αυστρία στον τομέα των θέσεων εργασίας; Θα ήταν πολύ καλό αν περισσότεροι Κύπριοι σπούδάζαν και εργάζονταν στην Αυστρία. Προσπαθούμε να βελτιώσουμε αυτή τη σχέση, είχαμε μια παρουσία στην έκθεση για τα

Πανεπιστήμια που γίνεται στην Κύπρο. Υπάρχουν πολλοί τομείς συνεργασίας όπως στην ενέργεια, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, πρωτοβουλίες, φάσπη τεχνολογία, έξυπνη πρό-

«Η Κύπρος μπορεί να πρωτοπορήσει στη χρήση κλιμακωτής ενέργειας. Θα μπορούσατε να εξάγετε και στις γύρω περιοχές»

ποι θέρμανσης. Προσπαθούμε να ξυπνήσουμε το ενδιαφέρον αυστριακών εταιρειών, μιλούμε με το Υπουργείο Βιομηχανίας και Τοπικής Αυτοδιοίκησης για το πώς μπορούμε να έχουμε καλύτερη συνεργασία, διότι πιστεύω ότι η Κύπρος μπορεί να πρωτοπορήσει στη χρησιμοποίηση κλιμακωτής ενέργειας. Θα μπορούσατε να την εξάγετε στις γύρω περιοχές. Πρέπει να σκεφτείστε πέρα από το φυσικό αέριο.

- Είμαστε επικεντρωμένοι στο φυσικό αέριο; Ναι και κάποιες φορές υπερβολικά επικεντρωμένοι. Το φυσικό αέριο είναι πολύ ακριβό, τεχνικά δεν είναι τόσο εύκολο να το εξορύξουμε και θα γίνει σε κάποια χρόνια. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα ήταν πολύ πιο γρήγορα ανάπτυξη. Συνεργαζόμαστε με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο για να φέρουμε φέτος την αυστριακή βιομηχανία στην Κύπρο, ίσως κατά τη διάρκεια της Διεθνούς Κρατικής Έκθεσης για να δείξουμε τι μπορούν να κάνουν οι δυο χώρες μαζί. Είμαι εδώ για 16 μήνες και βλέπω ότι υπάρχει περισσότερη αφύπνιση στα θέματα της κλιμακωτής ενέργειας και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

- Οι υδρογονάνθρακες μπορούν να βοηθήσουν στην επίλυση του Κυπριακού; Βεβαίως, αυτή μπορεί να είναι μια ευκαιρία να εργαστείτε μαζί. Πιστεύω ότι μια από τις λύσεις, η οποία οικονομικά είναι πιο συμφέρουσα από το να οπίσθετε αγωγούς, είναι να χρησιμοποιήσετε αυτόν της Τουρκίας. Αν επιλέξετε τις τεχνικές λύσεις που θα αφήσουν περισσότερα λεφτά στα χέρια σας και ότι να πρέπει να κάνετε μεγάλες οικονομικές επενδύσεις, θα είναι προς όφελός σας. Θα είναι κρίμα το πλεονέκτημα των υδρογονανθράκων να σπαταληθεί στον τρόπο που θα προμηθευτεί το φυσικό αέριο στους καταναλωτές.

- Βλέπετε να κάνουμε αυτούς τους υπολογισμούς; Ελπίζω να γίνουν αυτοί οι υπολογισμοί. Πολλές λύσεις ακούγονται, ορισμένοι είναι υπέρ των σχεδίων για θερματικό LNG με αγωγούς, κάποιοι ειδικό από την Αυστρία εξέφρασαν επιφυλάξεις αν τα

ΦΩΤΟ: Α. ΜΑΝΔΛΕ

Ισχυρό το γεωστρατηγικό χαρτί για την Κύπρο

- Η Αυστρία είναι στην καρδιά της Ευρώπης, η Κύπρος το ακραίο σύνορο, μπορεί μια μικρή χώρα να επηρεάσει την ΕΕ; Βεβαίως. Όταν ενταχθήκαμε στην ΕΕ το 1995 ήμασταν στην άκρη και βιώσαμε το ότι όπου κι αν είσαι, μικρή ή μεγάλη χώρα, μπορείς να προσφέρεις αν χρησιμοποιήσεις τις προοπτικές. Η Κύπρος είναι πολύ ισχυρή λόγω της γεωστρατηγικής της θέσης. **Μπορεί να γίνει τόπος ανταλλαγής ιδεών και επιχειρηματικότητας για τη Μέση Ανατολή και λόγω των προβλημάτων που υπάρχουν τώρα στην περιοχή.** Είναι μια ειρηνική χώρα, με υψηλό βιοτικό επίπεδο έστω κι αν υπάρχει κρίση, η δυναμική για την Κύπρο είναι πολύ θετική.

Πρέπει να σκεφτόμαστε ως Ευρωπαίοι

- Τον περασμένο Μάρτιο τα βλήματα του κόσμου ήταν πάνω μας με το κούρεμα. Είμαστε το περσινό του Ευρωζών-

νης; Ναι, η Αυστρία είναι ανάμεσα στις χώρες που συμβάλουν στον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό, αλλά ήταν η Τρίκα που έκανε τις διαπραγματεύσεις, όχι τα κράτη-μέλη. Πρόσφατα ήλθε στην Κύπρο μια αντιπροσωπεία από το Ευρωκοινοβούλιο για να εξετάσει το θέμα αυτό, σε αυτή ήταν ο Αυστριακός αντιπρόεδρος του Ευρωκοινοβουλίου. Παρ' ότι δεν έχει κατατεθεί η τελική τους έκθεση, μίλησαν με πολύ κριτικό λόγο για ό,τι είχε γίνει, για την όλη διαδικασία και το αποτέλεσμα δεν ήταν ιδανικό διότι αυτοσχεδίασαν, κ' ό,τι έγινε, έγινε χωρίς δημοκρατικό έλεγχο. Στο τέλος της ημέρας κάποιος πρέπει να αναγνωρίσει ότι η Κύπρος έχει σωθεί με τα χρήματα που δόθηκαν από την ΕΕ και πιστεύω ότι του χρόνου θα αρχίσει η ανάπτυξη, η αντιμετώπιση της ανεργίας. Αυτή η στιγμή είναι πολύ δύσκολη.

σκέδια για LNG είναι τόσο έξυμνη ιδέα. Όλα αυτά πρέπει να εξεταστούν εις βάθος με κριτική σκέψη και όχι ενθουσιασμό. Πρέπει να ληφθεί επίσης υπόψη ότι η αγορά αλλάζει πολύ γρήγορα. Η τιμή του αερίου πέφτει, μπορεί η Κύπρος να ανακαλύψει ότι θα πάρει λιγότερα χρήματα από αυτά που περίμενε, γι' αυτό πρέπει να εξετάσετε ποια υποδομή θα ήταν η καλύτερη.

ΒΡΗΚΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΕΝΑ ΑΠΙΣΤΕΥΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

- Πότε ήλθετε για πρώτη φορά στην Κύπρο; Τον Απρίλιο του 2012 για να βρω σχολείο για τα παιδιά μου. Δεν είχα ξαναέλθει προηγουμένως και μετά τον Αύγουστο ήρθα ως Πρόεδρος. **- Όταν ακούσατε ότι θα ερχόσασταν στην Κύπρο ποιο ήταν η αντίδρασή σας;** Χάρηκα διότι ήταν η δεύτερή μου επίλογη. Η πρώτη ήταν ο Καναδάς και είμαι χαρούμενος που ήλθα στην Κύπρο. Ήμουν στη Βιέννη για 15 χρόνια και αυτή είναι η πρώτη φορά που εργάζομαι εκτός. **- Ποια ήταν η πρώτη σας εντύπωση;** Το πόσο καθαρή και μοντέρνα είναι η Κύπρος, βρήκα ένα απίστευτο επίπεδο διαβίωσης, με όλα αυτά τα ωραία σπίτια. Τα αυτοκίνητα ήταν μεγάλα, οι δρόμοι μεγάλοι, την είχα συγκρίνει με την Κρήτη που είχα πάει και βρήκα την Κύπρο πολύ πιο ανεπτυγμένη με υψηλότερο επίπεδο διαβίωσης και βεβαίως η φιλικότητα των ανθρώπων, το ότι είναι έξω καρδιά. Θέλω να δω περισσότερο όλο το νησί, πήγα στα βουνά αλλά όχι στις πόλεις. **- Ποιος ήταν ο στόχος σας ερχόμενος στην Κύπρο;** Ο στόχος μου είναι να ενδυναμώσω τις σχέσεις μεταξύ Αυστρίας και Κύπρου, στον τομέα της ενέργειας και των ενναλλακτικών πηγών ενέργειας, στην τεχνολογία, τη δημιουργία φραγμάτων που σήμερα θα ήταν πολύ βοηθητικά με την ανομβρία, να συμβάλουμε στην επίλυση του κυκλοφοριακού. Να ενδυναμώσω τις σχέσεις των ανθρώπων των δυο χωρών, πολλοί τουρίστες μπορεί να έρχονται από την Αυστρία. Θα μπορεί η Κύπρος να ελκύσει και ατρκό τουρισμό, όπως είναι η Αυστρία. Έχω πολλές ιδέες και θα ήθελα να βοηθήσω στην επίλυση του Κυπριακού.

να αξιοποιήσει με τον καλύτερο τρόπο το αέριό της και ότι θα είναι περισσότερο από αυτό που βρέθηκε μέχρι σήμερα. Είναι και ένας μοχλός για επανένωση του νησιού.

- Πώς βλέπετε τη διαδικασία επίλυσης του Κυπριακού, προσπαθούμε για μίνες για ένα κοινό ανακοινωθέν. Χωρίς να θέλω να μπω σε λεπτομέρειες πιστεύω ότι αν υπάρχει πραγματική θέληση, τότε μπορείτε να φτάσετε σε λύση με ένα δυνατό κοινό ανακοινωθέν ή χωρίς. Εξαρτάται από τη βού-

ληση των δυο πλευρών για να έλθουν σε συμφωνία και είναι ξεκάθαρο ότι το Κυπριακό πρέπει να λυθεί για να προχωρήσετε, διότι κυριαρχεί σε όλα.

- Φέτος κλείνουν 50 χρόνια. Ναι, είναι κρίμα διότι πραγματικά κρατά πίσω τη χώρα και οικονομικά. Η απουσία ενδιαφέροντος για επενδύσεις στο νησί παράγεται από την ύπαρξη του κυπριακού προβλήματος και πρέπει να το δείτε σοβαρά. Κλονίζει τις φιλοδοξίες των ανθρώπων, είναι μια παγωμένη διαμάνη και όλα βλέπονται μέσα από το πρίσμα του Κυπριακού. Μπορεί να μην γίνεται συνειδητά διότι πάντα υπήρχε, ειδικά οι νέοι δεν ξέρουν κάτι διαφορετικό, αλλά κάνουν ευκαιρίες.

- Δεν βλέπουμε αυτές τις ευκαιρίες; Σίγουρα δεν βλέπετε τις ευκαιρίες που έχετε χάσει. Μπορείτε όμως κοιτάζοντας το τι συμβαίνει σε γειτονικές χώρες να καταλάβετε τι χάνει η Κύπρος. Για παράδειγμα είναι η Αλβανία σήμερα. Πριν ένα χρόνο δύσκολα μπορούσατε να τη δείτε στον χάρτη, είχε τρομερή διαφθορά, πολιτική βία, σήμερα έχει εξελιχτεί σε ένα σωστό κράτος, με δυνατή κυβέρνηση και έγινε δέκα φορές πιο εκυωστικός τόπος επενδύσεων. Δεν λέω ότι η Κύπρος μπορεί να συγκριθεί με την Αλβανία, αλλά αν συγκρίνετε πού οι επενδυτές επιλέγουν να πάνε, θα δείτε ότι αυτό δεν συμβαίνει στην Κύπρο.

- Απευθύνετε πρόφατα χαιρετισμό στο Εργαστήρι Αρχιτεκτονικής για την Αρμόκωστο, τονίζοντας ότι η Αρμόκωστο πρέπει να γίνει ένα ευρωπαϊκό μοντέλο οικολογικής πόλης. Ναι, είναι μια συ-

γκεκριμένη πρόταση, μια επέκταση θα έλεγα από κάποιες σκέψεις που έχουν ληφθεί από τον Πρόεδρο Αναστασιάδη και τον υπουργό Εξωτερικών για τη Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης. Αν προχωρήσει χωρίς πλάνο η όλη διαδικασία θα είναι χαοτική και στο τέλος δεν είμαι σίγουρος αν θα υπάρξει το αναμενόμενο ενδιαφέρον. Μπορεί όμως να ξεκινήσει να το συζητάς από ναυρίς, με όλους τους κατοίκους να έχουν φωνή στη διαδικασία και δημοκρατικά να αποφασιστεί αν μπορεί να γίνει μια πόλη για όλους. Αυτό προσπάθησε να κάνει το Εργαστήρι και πιστεύω ότι είναι μια εξαιρετική ιδέα. Δεν θέλουν την Αρμόκωστο να γίνει μια πόλη όπως το Μαϊάμι, υπάρχουν χιλιάδες τέτοιες στον κόσμο. Πρέπει να δημιουργήσεις κάτι μοναδικό, ένα μέρος που θα προσελκύσει τον κόσμο, μια οικολογική πόλη.

- Μιλούμε για Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης και ζητούμε να δώθε το Βαρώσι στους νόμους κατοίκους, αλλά η απάντηση είναι αρνητική. Πέραν από τα Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης πρέπει να ονειρευτείτε συνεχώς, το καλύτερο είναι να έχετε ετοιμάσει όλα αυτά τα σχέδια για να ξεκινήσετε αμέσως όταν θα έλθει η ώρα, διότι δεν έχει τόσο σημασία αν θα δοθεί προτού ξεκινήσουν οι διαπραγματεύσεις ή στο τέλος. Ελπίζω οι συνομιλίες να κρατήσουν μόνο λίγους μήνες και να καταλήξουν σε λύση. Είμαι αισιόδοξος. Όποτε έλθει η ώρα θα έχετε έτοιμα τα σχέδια και τον κόσμο να ενδιαφέρεται.

Χάθηκε χρόνος από την προηγούμενη Κυβέρνηση

- Η Τρίκα έβαλε το πατόλι στον κρόταφο της Κύπρου, έγγραφο πρόφατα η αυστριακή εφημερίδα Die Presse και μετά ήλθε η ΕΕ να βοηθήσει με κονδύλια, δεν είναι αυτή ευρωπαϊκή αλληλεγγύη. Είναι αλήθεια αυτό που λέτε, έχει προκαλέσει μείωση της εμπιστοσύνης των πολιτών στην ΕΕ και ιδιαίτερα για την κυβέρνηση που προσπαθεί επιτυχώς να κάνει ό,τι μπορεί για να ξεπεράσει την κρίση και εκπληρώνει όλες τις δεσμεύσεις του Μνημονίου. Ήταν πολύ δύσκολο για την κυβέρνηση που είχε αναλάβει μόλις δυο βδομάδες πριν λόγω της θέσης που βρέθηκε. Δυστυχώς χάθηκε χρόνος από την προηγούμενη κυβέρνηση την εποχή που τα πράγματα μπορούσαν να είχαν γίνει με λιγότερο οδυνηρό τρόπο και αυτό έφερε το δραματικό αποτέλεσμα του περασμένου Μαρτίου. Όλες οι χώρες κάποια στιγμή πρέπει να πάρουν αποφάσεις που δεν είναι δημοφιλείς για το λαό τους, διότι όλες έχουν υποστεί πλήγμα από την κρίση.

- Και η Αυστρία; Βέβαια, ο υπουργός Εξωτερικών πρέπει να κλείσει προσβείες, πρέπει να βρει τρόπους να μειώσει έξοδα και πρέπει να εξοικονομήσουμε ένα δισ ευρώ τον επόμενο χρόνο. Αυτό είναι μεγάλο πρόβλημα διότι οι περικοπές ξεκίνησαν εδώ και χρόνια, κάθε υπουργείο έχασε 50% του προϋπολογισμού του. Σίγουρα το πρόβλημα στην Κύπρο είναι πολύ πιο μεγάλο και δύσκολο, με τόσο μεγάλες μειώσεις, κόσμος έχασε μέρος των αποταμιεύσεων του με το bail in. Αλλά σε όλες τις χώρες οι πολιτικοί δυστυχώς έχουν

δύσκολη δουλειά να κάνουν και διόλου δημοφιλή. **- Η ΕΕ περνά μια πολύ δύσκολη στιγμή;** Ναι, διότι ζούσαμε σε ένα όλο και πιο δυναμικό περιβάλλον και δυστυχώς πολλοί διαχώριζαν την Ευρώπη από τον υπόλοιπο κόσμο. Αντιμετωπίζουμε σκληρό ανταγωνισμό από φτωχές χώρες που παράγουν αυτοκίνητα, ηλεκτρονικούς υπολογιστές όπως εμάς αλλά με πολύ μειωμένο κόστος. Αυτό κτυπά την Ευρώπη και το θέμα είναι αν μπορούμε να διατηρήσουμε το κοινωνικό μας επίπεδο ζωής.

- Η λύση δεν είναι να αποκόπεις τους μισθούς των πτωχών χωρών. Όχι, πρέπει να παράγουμε όλο και περισσότερα έξυπνα προϊόντα που δεν είναι τόσο εύκολο να γίνουν σε αυτές τις χώρες. Έχω πρόσφατα διαβάσει ένα πολύ ενδιαφέρον άρθρο στο περιοδικό Economist ότι πρέπει να επενδύσουμε σε επαγγέλματα που δεν μπορούν να αντικατασταθούν από τους υπολογιστές ή να γίνουν εύκολα σε άλλες χώρες και την ίδια στιγμή πρέπει να υπεραποστούμε τις κοινωνικές μας αξίες. Να χρησιμοποιήσουμε τον Οργανισμό Παγκοσμίου Εμπορίου και άλλους ώστε να εξαναγκάσουμε τις ανερχόμενες αυτές χώρες να κτίσουν κοινωνικά ενεργή κοινωνία, να μεταχειρίζεται καλύτερα τους κατοίκους της.

- Το 2014 είναι πολύ σημαντικό για την ΕΕ με τις ευρωεκλογές και τον κόσμο να γίνεται πιο ευρωσκεπτικιστής. Πιστεύω ότι θα έπρεπε να υπάρχουν ευρωπαϊκοί υποψήφιοι έστω κι αν υπάρχει ο φραγμός της γλώσσας, που θα έχουν

ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα, που θα λένε τι θα κάνουν για όλη την Ευρώπη, όχι μόνο για τη χώρα τους. Αυτές οι εκλογές θα είναι πολύ διαφορετικές από τις προηγούμενες. Θα είναι πιο ενδιαφέρουσες για τον κόσμο και πρέπει να επιλέξουν υποψήφιος όχι κόμματα. Ο ευρωσκεπτικισμός μπορεί να ακούγεται περισσότερο, αλλά είναι σαν το γάμο, όπου πρέπει να δείκνεις με πράξεις γιατί είναι καλός για το ζευγάρι. Έτσι κι η ΕΕ πρέπει να αποδείξει ότι αξίζει τα χρήματα που δίνονται στη Βρυξέλλες.

- Η ΕΕ δεν τα κατάφερε μέχρι τώρα. Αν συγκρίνουμε την ΕΕ με ένα αυτοκίνητο θα έλεγα ότι είχε μερικά δυστυχήματα αλλά δεν πιστεύω ότι έπαθε σοβαρό ζημιά, μπορεί να επιδιορθωθεί και θα είναι μια χαρά. Νομίζω ότι έχουμε πλεονεκτήματα δουλεύοντας μαζί, έχουμε ειρήνη, αρμονία και δημιουργούμε όλο και περισσότερα θέματα. Έχω πρόσφατα διαβάσει ένα πολύ ενδιαφέρον άρθρο στο περιοδικό Economist ότι πρέπει να επενδύσουμε σε επαγγέλματα που δεν μπορούν να αντικατασταθούν από τους υπολογιστές ή να γίνουν εύκολα σε άλλες χώρες και την ίδια στιγμή πρέπει να υπεραποστούμε τις κοινωνικές μας αξίες. Να χρησιμοποιήσουμε τον Οργανισμό Παγκοσμίου Εμπορίου και άλλους ώστε να εξαναγκάσουμε τις ανερχόμενες αυτές χώρες να κτίσουν κοινωνικά ενεργή κοινωνία, να μεταχειρίζεται καλύτερα τους κατοίκους της.

- Δημιουργήσατε την Ευρώπη των δυο ταχυτήτων με τις πλούσιες χώρες όπως Αυστρία, Γερμανία, Ολλανδία και του Νότιου που υποφέρει από την κρίση. Ναι, πάντα το είχαμε αυτό αλλά είναι σημαντικό το ότι θέλω να μοιραζόμαστε. Αυτό πριν δέκα χρόνια ήταν αδύνατο. Πιστεύω ότι οι πολιτικοί πρέπει να εξηγήσουν στον κόσμο γιατί αυτή η ένωση είναι σημαντική. Μιλούμε για ευρωπαϊκά κόμματα, με τον ίδιο τρόπο πρέπει να μιλούμε για ευρωπαϊκούς πολίτες. Δεν είμαστε πλέον Αυστριακοί ή Κύπριοι, είναι πολυέθνια να σκεφτόμαστε με αυτό τον τρόπο, ως μικρή περιοχή με μόνο μισό διασκατομύριο κόσμο. Πρώτα πρέπει να νιώθουμε Ευρωπαίοι.